

การศึกษาผลกระทบจากกระแสโลกาภิวัตน์ต่อกลุ่มวัยรุ่น วัยกลางคนและผู้สูงอายุ กรณีศึกษา ตำบลคูน้ำ อำเภอกะนง จังหวัดขอนแก่น มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบของกระแสโลกาภิวัตน์ที่มีต่อกลุ่มวัยรุ่น วัยกลาง และผู้สูงอายุ โดยศึกษาประชากรในพื้นที่ตำบลคูน้ำ อำเภอกะนง จังหวัดขอนแก่น จำนวน 11 หมู่บ้านและได้จำนวนกลุ่มวัยรุ่น จำนวน 315 คน แต่สามารถเก็บข้อมูลได้เพียง 272 คน วัยกลางคน จำนวน 356 คน และผู้สูงอายุ จำนวน 265 คน แต่สามารถเก็บข้อมูลได้ 262 คน

ผลการศึกษากลุ่มวัยรุ่นพบว่า กลุ่มวัยรุ่นเคยคิดอยากไปทำงานในกรุงเทพหรือเมืองใหญ่ (55.5 %) และต้องการไปทำงานที่บริษัท (32.5 %) โรงงาน (30.5 %) ร้านอาหาร (25.8 %) นอกจากนี้ มีญาติทำงานต่างประเทศหรือแต่งงานกับคนต่างประเทศ (14.7%) ส่วนมากจะช่วยงานบ้าน ทำอาหาร เลี้ยงน้องหรือเลี้ยงหลาน ยามว่างจะดูทีวีและพูดคุยสนทนากัน และมีความสุข มีความรักผูกพันต่อครอบครัวมาก แต่ก็มีความรู้สึกว่า ขาดคนเข้าใจ เมื่อไม่ได้อยู่บ้าน เหงา ส่วนสถานที่ศึกษาพบว่า ได้คะแนนต่ำที่สุด

โทรทัศน์และโทรศัพท์มือถือเป็นสื่อที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันมากที่สุดและใช้เวลากับสื่อทั้งสองมากกว่าสื่อประเภทอื่น โดยจะชอบดูละคร เพลง/มิวสิกวิดีโอ การ์ตูน และให้ความสำคัญกับหนังสือพิมพ์หรือนิตยสารและอินเทอร์เน็ตว่า มีประโยชน์มากที่สุดจะใช้ดูหนัง/ฟังเพลง รวมทั้งการรับรู้ข่าวสาร/ความรู้ทั่วไปและเพื่อการค้นคว้า การทำการบ้าน วัยรุ่นให้ความเห็นว่า บุคคลตัวอย่างที่ควรเอาแบบอย่างมากที่สุดคือ พ่อและแม่

ผลการศึกษากลุ่มวัยกลางคนพบว่า ส่วนมากมีบุตร 2 คน จำนวน 40.5 % และมีการศึกษาระดับประถมศึกษา Z75.3 %) มีอาชีพทำนา (35.9 %) ทำไร่ (24.5%) และรับจ้าง (31.7 %) เคยคิดอยากไปทำงานที่กรุงเทพฯหรือตามเมืองใหญ่ๆ (52.3 %) หรือไปทำงานต่างประเทศ (32.3%) ส่วนความคิดที่จะแต่งงานกับชาวต่างชาตินั้นมีถึง 27.2 %

กลุ่มตัวอย่าง ส่วนมากมีรายได้ประจำต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท (52.2%) รองลงมา มีรายได้ประจำต่อเดือน 5,000-15,000 บาท (34.8 %) มีการหารายได้เสริมโดยการรับจ้างทั่วไป (54.0 %) และเงินมาช่วยเหลือจากลูกหลานหรือญาติพี่น้องที่ทำงานส่งมาให้ (31.8 %) จึงไม่มีเงินออม (71.6 %) และมีหนี้สิน (83.7 %) บางท่านมีหนี้มากกว่า 100,000 บาท (19.1 %) เป็นหนี้กับกองทุนหมู่บ้าน (30.0 %) รวมทั้งหนี้จากการผ่อนรถยนต์หรือมอเตอร์ไซด์ (11.5 %) ส่วนรายจ่ายที่สำคัญคือ เป็นค่าอาหาร (36.0 %) ค่าใช้จ่ายบุตร (17.1 %) และค่าผ่อนหนี้เงินกู้ (8.4 %)

ปัญหาที่สำคัญที่สุดที่ทำให้เกิดความเครียดในชีวิตคือ รายได้ไม่พอใช้และมีหนี้สินมาก และกลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับความรักและความผูกพันในครอบครัว การมีสุขภาพดีและการมีความสุขที่แท้จริง โดยกลุ่มตัวอย่างได้แสดงความคิดเห็นว่า มีความสุขและความพึงพอใจในชีวิตมาก (55.1 %) ถึงมากที่สุด (30.1 %)

โทรทัศน์ (65.7 %) และโทรศัพท์มือถือ (22.3 %) เป็นสื่อที่จำเป็นมากที่สุดต่อชีวิต โดยจะบริโภคสื่อโทรทัศน์ประมาณ 2 ชั่วโมงต่อวัน และมีผู้ที่ไม่บริโภคสื่อหนังสือพิมพ์ (62.1 %) และสื่ออินเทอร์เน็ต (92.7 %) กลุ่มตัวอย่างเกือบทุกท่านมีโทรศัพท์มือถือ (96.9 %) และมีเพียง 14.3 % ที่มีเครื่องคอมพิวเตอร์ใช้ และมีการติดตั้งอินเทอร์เน็ตเพียง 8 ท่านเท่านั้น ส่วนรายการโทรทัศน์ที่นิยมมากที่สุดคือ ข่าว (64.3 %) และละคร (22.8 %)

บุคคลต้นแบบในการดำเนินชีวิตคือ พ่อแม่ (44.8 %) บุคคลที่ครอบครัวนับถือ (21.3 %) และการยึดถือตัวเองเป็นต้นแบบ (15.4 %)

ผลการศึกษากลุ่มวัยสูงอายุพบว่า มีผู้มีอายุมากกว่า 80 ปี คิดเป็นร้อยละ 5.4 ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา 79.0 % และไม่ได้เรียนหนังสือ (17.6 %) กลุ่มวัยสูงอายุมีร้อยละ 58.4 เท่านั้นที่มีรายได้ 1,376 บาทต่อเดือน และส่วนมากไม่มีเงินออม (85.1 %) มีรายได้เสริม จากลูกหลานหรือญาติพี่น้องส่งเงินให้ (75.4 %) ซึ่งส่วนมากจะมีหนี้สิน (57.3 %) หนี้สินถึง 25,000 – 35,000 บาท (16.1 %) เป็นหนี้สินจากกองทุนหมู่บ้าน (34.5 %) เงินกู้ ธ.ก.ส. (25.6 %) เงินกู้นอกระบบ (16.0 %)

กิจกรรมที่ทำร่วมกับครอบครัวบุตรหลานคือ การพูดคุย สนทนา (41.9 %) ดูโทรทัศน์ (25.8 %) ไปวัด ทำบุญ (18.7 %) สิ่งที่เป็นปัญหาและความเครียดในชีวิตคือ กลัวเป็นภาระลูกหลานและรายได้ไม่พอใช้ ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับความรัก และความผูกพันในครอบครัว ความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนบ้านและชุมชน โดยมีความพึงพอใจในชีวิต มาก (24.8 %) ถึงมากที่สุด (50.4 %)

สื่อที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันมากที่สุดคือ โทรทัศน์ (70.3 %) วิทยุ (14.5 %) และโทรศัพท์มือถือ (9.5 %) และ ส่วนมาก มีโทรศัพท์มือถือ (60.7 %) กลุ่มตัวอย่าง ส่วนมากไม่เคยอ่านหนังสือพิมพ์หรือนิตยสาร (80.2 %) และไม่ใช้อินเทอร์เน็ต (92.7 %) และชอบดูรายการข่าว (77.9 %) ละคร (11.5 %)

กลุ่มตัวอย่างมีพ่อแม่ (53.4 %) ตนเอง (17.9 %) และพระสงฆ์ (11.4 %) เป็นบุคคลต้นแบบในการดำเนินชีวิต

Abstract

Impacts of Socio-Economic Change on Youth, Middle and Old Age Groups in Rural Areas: The Case Study of Doon Sard, Amphoe Kra Nuan, Khon Kaen Province

Assoc. Prof. Sekson YONGVANIT, Dr. rer. Nat.

Development Administrative program

Humanities and Social sciences faculty

Khon Kaen University

Email: sekyon@kku.ac.th

209242

This article highlights impacts of socio-economic change through globalization on the youth, middle and old age groups drawn from the case study of Doonsard, a rural town of Amphoe Kra Nuan, situated 50 kilometers away from Khon Kaen Province. The study aim was to explore the globalization effects on different age groups in a rural community, with a specific focus on socio-economic aspects such as income, expense, debt, quality and way of life, family ties, living conditions and happiness levels. Participants were divided into 3 distinctive age groups including youth aged 12-24 (N=272), middle aged 25-59 (N=365) and old aged 60 up (N=262).

Main results showed profound changes in all three groups. The youth spent their money mainly on food and drinks, followed by cloths, going out and mobile phones. They spent their leisure time watching television, listening to music, playing sports and most of them were familiar with the use of computer.

The majority of middle-aged had an agricultural background with primary level of education (75.3%). Their average monthly income was approximately US\$ 140 by which almost one-third (31.8%) was dependent on remittances from families and relatives who worked in Bangkok. They had a large amount of debt, mostly bank loans. They spent their free time watching television and spending time with their family. Above half of the youth and middle age groups (55%, 53%) considered migrating to Bangkok for more job opportunities and both regarded television and mobile phone as the most important technologies in their life.

Old age was the group that had the lowest level of education. Their time was occupied by temple visits, chatting with the neighbours and watching television. They mainly lived on remittances from their children and still had to pay back a large sum of bank loans. Their main worry was not having income and becoming a burden to their children.

Nevertheless, despite changes in the socio-economic structure, all three groups reported having a strong sense of family values and generally being happy and content with their life.